

Nyírácsádi ÉLET

VI. évfolyam 9. szám

Nyírácsád havonta megjelenő lapja

Ára: 20,- Ft

1995. szeptember

Képeslapok Nyírácsádról

Forró nyárvégi napon két nagy hátizsákos kerékpáros a görög templom tornyát megcélozva érkezett községünkbe. Ide szölt a címzés a kiscsoportos rajzkör tagjait keresték. A találkozót a reggeli órákra tervezték, ám magasan állt már a nap, amikor megérkeztek. Azzal a céllal jöttek, hogy szeretnék megörökíteni Nyírácsád néhány jellegzetes épületét, rajzvázlat után linómetszetet készítenek. Egyikőjük egyetemista, Szilágyi Patrícia, a másik Mező Eszter általános iskolás.

- Honnan származik az ötlet, egyáltalán honnan indult az akció az egész megyét átfogó rajzos túrához?

- A szolnoki metszők, egy általános iskolai rajzsakkör vezetője, Szávai István hét évvel ezelőtt egy országos akciót indított: MAGYARORSZÁG GYERMEKSZEMMEL.

Evente kiválasztunk egy megyét és minden településről linómetszetet készítenek, úgy, ahogy azt a fiatalok látják. Mivel mindnyájan szeretünk kerékpározni, a kettőt összekapcsoltuk és így lettünk kerékpározó linómetszők vagy ha úgy tetszik linómetsző kerékpározók. Az ötlet onnan származik, hogy egyszer Martfűn jártunk és ott megláttuk bennünket hogy rajzolunk és szerettek volna képet venni tőlünk.

- Hogyan kerül egyetemista a körbe?

- Ebbe a szolnoki általános iskolába jártam, ahol megszereltem a rajzolás és azóta visszajárok, segítve a mostani kezdőket.

- Hol voltak eddig?

- Szolnok megye volt az első, majd Csongrád, Békés, Nógrád, Bács-Kiskun és most Hajdú-Bihar megye.

- Hogyan lehet eljutni minden településre?

- Három nagycsoportunk van, mindegyik 15 tagú. Ezek kiscsoportokból és azon belül 2-3 fős egységekből állnak. Így egy-egy megyerészt egyszerre „rajzolunk meg”.

- Hány falu jut egy két fős csapatra?

- Mi most Hajdúdorogról jöttünk, este Vámspércsre megyünk, ahol a szálláshelyünk lesz.

A nagycsoportunkra mintegy 30 helység jut, nekünk a két említett település közötti terület jut.

Hogyan történt a kapcsolatfelvétel az iskolákkal?

Leveletet írtunk, amelyben kértük a rajzsakkörösöket, hogy közösen készítsünk rajzot és linót. Aki nem ismeri a technikát azzal megtanítottuk. Főleg kis falvakban lelkesek a tanárok és a gyermekek, itt Nyírácsádon is az egész szakör részt vesz a munkában.

- Mi lesz a linók sorsa?

A legjobb munkákat elvisszük, képeslap alakra formáljuk, visszaküldjük a Polgármesteri Hivatalnak, és ha megtetszik, lehet rendelni belőle. Postai forgalomba nem kerülhetnek.

Még nem sikerült megszervezni, hogy a posta forgalmazza őket, de szeretnénk elérni.

- A másik „rajzos vendég” általános iskolás. Elkészültek a metszetek. Hogyan sikerült a nyírácsádi gyerekekkel együtt dolgozni? Nagyon jól rajzoltak, bár a vésővel még nem mindenkinek sikerült a rajzot jól visszaadni, mégis jó metszetek születtek.

Magyarország gyermekszemmel, Nyírácsádról nyírácsádi szemmel. Így mutatóban egy gyermekmunka.

Vereb Csaba

Címlapunk illusztrációi a kerékpáros linómetszők munkáiból készültek

Takarékos gazdálkodást Ülést tartott az önkormányzat

A nyári szabadságok miatt július hónapban a képviselő-testület nem ülésezett. Augusztus 24-én tartott ülésén az alábbi napirendi pontokat tárgyalta meg.

1.) Polgármesteri jelentés
Előadó: Dr. Katona Gyula polgármester

2.) A képviselő-testület II. félévi ülésterveinek jóváhagyása

Előadó: Dr. Katona Gyula polgármester

3.) Költségvetési gazdálkodás I. félévi helyzetéről szóló beszámoló

Előadó: Dr. Katona Gyula polgármester

4.) Különfélék

A polgármesteri jelentés keretében Dr. Katona Gyula polgármester ismertette a lejárt határidejű képviselő-testületi határozatok végrehajtását, és azokat az eseményeket, rendezvényeket, melyek a két ülés közötti időszakban voltak a településen.

A II. félévi ülésterve tartalmazza az 1996. évi költségvetési koncepció tárgyalásánál a közmeghallgatási is. Ez év novemberében megtartásra kerülő képviselő-testületi ülésen közmeghallgatás keretében a lakosság széles köre - érdeklődése esetén - bekapcsolódhat a napirend vitájába.

Az önkormányzat és intézményei 1995. évi I. félévi gazdálkodásának helyzetéről szóló tájékoztatót elfogadta.

Megállapította, hogy az önkormányzat működőképessége csak a legfontosabb feladatok rangsorolása és szigorúbb takarékos gazdálkodás mellett biztosítható.

Különfélék napirend keretében módosította a szociális ellátásokról szóló 8/1994. (IX. 15.) ÖR. sz. rendelettel módosított 5/1993. (VIII. 26.) ÖR. sz. rendeletét.

A módosítás szerint „közgyógyellátási igazolvány annak a személynek adható, akinek a családjában az egy főre jutó jövedelem a gyógyszerköltség kifizetése után nem éri el a mindenkori nyugdíjminimum 80%-át”. Ez az összeg jelenleg: 6.720,- Ft.

„Temetési segély annak állapítható meg, akinek családjában az egy főre eső jövedelem nem éri el az öregségi nyugdíj mindenkori leg-

kiseb összegének háromszorosát.” (25.200,- Ft)

A képviselő-testület döntést hozott a nyírácsádi gyógyszerész privatizációjával kapcsolatban. Az önkormányzat bérleti jogot ad a már működő gyógyszerész számára a patika privatizációjához, eszerint 1996. január 1. után a helyi gyógyszerész - személyi jogon - magán patikusként működhet az önkormányzat tulajdonában lévő épületben.

Köles Zoltán, a Népjóléti Bizottság elnöke ismertette a bizottság döntését, mely szerint a polgármesteri hivatal által készített és elnyert 1.632.000,- Ft összeget általános iskolai tanulók részére egyszeri 2.000,- Ft közép- és főiskolai, egyetemi tanulók részére 3.000,- Ft támogatást nyújt. Az óvodai csoportok részére 100.000,- Ft-ot szakmai felszerelés vásárlás céljára adott a bizottság.

Kék túra útvonal Nyírlugos felől a szőlőskertek alatt a Szatmári utcán végig le a Pozsonyi utcára és onnan a Buzitára, továbbhaladva Vámspércs irányába került felfestésre, illetve jelölésre. Ezen az útvonalon remélhetőleg még az ősz folyamán több turista kerékpározhat át a településen. Kérjük a lakosságot, hogy a turisták útbaigazításában szükség esetén legyenek segítségére. A kisebbségi önkormányzat részére a Kassai u. 10. sz. alatti házasságkötő épület szeptember 1. napjával térítésmentesen használatba adta a helyi önkormányzat.

A Polgármesteri Hivatal értesíti a lakosságot, hogy a Geofizikai Szolgáltató Kft. 1995. szeptember 18-tól megkezdte községünk területén a szénhidrogén kutatást. A méréseket előre kijelölt nyomvonal mentén, nagytérű kábelekkel és hozzájuk csatlakozó érzékelőkkel, műszerezésekkel, valamint mesterséges rezgést keltő munkagépekkel végzik. E cikk megjelenéséig valószínűleg a munkálatokat már be is fejezték.

Kérjük a lakosságot, hogy a mérések során keletkezett károkat a Polgármesteri Hivatalban jelentse be. A hivatal az összegyűjtött kárigényeket a megbízóhoz, a MOI Rt.-hez továbbítja.

Évnyitó után

Újabb év kezdődött az iskolákban, közöttük a nyírácsádi általános iskolában is.

A nagy oktatási viharok hullámai szerencsére csak nagyon jelentéktelenek itt is takarékosra sarkallja az oktatásban dolgozókat, mégis jutott arra, hogy például új tornateremben sportolhatnak a gyerekek.

Megőrizhetik egészségüket, ami jóvendő életüknek, munkaképességüknek is alapjául szolgál. Éppen az előző Nyírácsádi Életben adtuk közre azt a riasztó felmérést, amely a nyírácsádi gyermekek testi elváltozásait foglalta össze. Ezek nagy része a testnevelési órán, sportolás közben megelőzhető.

A tanulás feltételei is adva vannak az iskolában. Bizonyítja ezt, hogy sokan szerepelnek a tanulók közül tanulmányi versenyeken, sokat vesznek fel középfokú intézmé-

nyekbe. Sikerral alapozzuk meg a gyerekek nyelvtudását is, ami az új körülmények között elengedhetetlen az érvényesülés szempontjából.

Hasonló nagyságú településen ekkora nyelvtanulási választékra joggal lehetnek büszkéek, mint ahogyan mi is büszkéek vagyunk erre. S amire még büszkébbek lehetünk. Olyan felkészítéssel, igényesen dolgozó tanító és tanárok oktatják a nyírácsádi tanulóifjúságot, akik joggal nevezhetők a nemzet lámpásainak.

Az iskola - ahogyan eddig is - készen áll arra, hogy maradandó értékeket adjon át a következő nemzedéknek.

A tanulás visszanyerte régi rangját, mindenki előtt világos, hogy csak akkor juthat előre tartósan az életben, ha minél sokoldalúbban vehet részt a társadalmi munkamegosztásban. Ennek alapja a tanulás.

Községünk főterén álló református templomunk, mely az Árpád kor óta áll ellen a természet erőinek, és tűri békésen az emberek átalakító, építő szándékait még empyi rombolást és ezt követő építést környezetében még nem látott mint az elmúlt 5 évben.

A beruházások sorozata kezdődött azzal, hogy a telefonkábelek lefektetéséhez a járdát felbontották, majd újjáépítették, azáltal a régi, töredékes burkolatok kicserélődtek.

Még szerencse, hogy az akkori építők bíztak a jövőben és elegendő számú csővezetékkel fektettek le ahhoz, hogy az új automata telefonközpontba befutó, illetve onnan kivezető érpárok éppen elférjenek bennük. Ezt a hatalmas fejlődési lehetőséget még abban az időben senki nem látta, de az építők bíztak a változásban.

Tovább épül a faluközpont

A gépkocsik száma, illetve a megnövekedett forgalom szükségessé tette azt, hogy a főtéren, a boltok közelében parkolóhelyet alakítsanak ki az önkormányzat.

A kialakítással egyidőben meg kellett oldani a csapadékvíz elvezetésének problémáját is, hiszen a parkolóhelyek a nyílt árok helyére kerültek, így történt, hogy a Szatmári és Kossuth utcáknak a Petőfi térre bevezető szakaszával együtt zárt csapadékvíz elvezető árok épült.

Ezt követően vetődött fel az is, hogy az autóbusz megálló a templom mellől kerüljön el, hiszen esztétikailag sem illik bele a felújított templom környezetébe. Ez a gondolat magába foglalta azt is, hogy a főtér arculatát is meg kell változtatni.

Az Országos Műemlékhivatal kezdeményezésére a Debreceni

Közüti Igazgatóság az önkormányzattal közösen dolgozta ki és valósította meg az új forgalmi rendet, mellyel a Nyírábrány-Nyíradony, illetve Nyíradony-Buzita utak a főtéren átvetető szakaszai egyirányúak lettek.

Talán fogalmazhatunk úgy is, hogy kisvárosi külső köcsönzött a falunk. E forgalmi rend átalakítással egyidőben lefektetésre került a gázvezeték, lefedésre került a még nyílt ároknak maradt csapadékvíz-vezető csatorna is.

A kertészek, parképítők tudják, hogy az általuk gondosan kezelt parkot 20-25 évenként fel kell újítani, hiszen a tápanyagokat pótolni szükséges.

Sajnos a felújítást szükségessé tette az is, hogy az utóbbi évek csapadékhátránya miatt a feke-

tefenyők, a nyírfák leszáradt, ki kellett őket vágni és a nagyszámú tuskót célszerű volt kivenni, ami a talajt nagyon megbontotta.

Meg kell oldani a templom vízelvezetését, mert a jelenlegi viszonyok között a víz még mindig a templom felé folyt, valamint meg kell oldani a bejárat a templomba, hiszen nincs kiépített járda.

Az 1994. évben elkészített távbeszélőhálózat fejlesztése során a kivitelezők a gyalogjárdát felváltották, így azt helyre kell állítani.

Az önkormányzat a szükséges építések alkalmával arra törekszik, hogy községünk szépijljön, ez emeli ki a szürkeségből, ezáltal csalogatja ide az idegeneket, akik remélhetően a tiszta falunk élmenyével távoznak, majd visszatérnek másokkal.

A nyíracsádi gyerekek félelem nélkül jönnek a fogorvoshoz...

Beszélgetés Dr. Kövér József fogszakorvossal - főleg a fogainkról és másról is

A nyíracsádi fogorvosi rendelőben mindössze két beteg várakozik amikor belépek. 9 óra van, így akár szokatlanul is tűnhet ha nem sejtünk az igazi okot. A rendelő ajtaján részletezve a fogászati költségek, árak olvashatók. Ez új dolog.

Azt böngészem, amikor Dr. Kövér József fogszakorvos beteget szólítva észrevesz és segít értelmezni a hosszú listát.

Dr. Kövér J.: - Ha csinálom a kompozíciós tömést, ami azt jelenti, hogy egyszerű fehér színű tömőanyagot használok, az 800,- Ft. Ha fogíny-érzékenységgel jött ide a beteg, csinálók egy pulpa sapkázást és cementet rakok rá, akkor pluszban kell fizetni. Gyakorlatilag ha a fogorvos olyan kedvében van, a betegnek úgy számol, ahogy akar.

Drága lett a fogászat

Vereb Csaba: - Ahogy akar? Bejövök egy fájós foggal mibe kerül?

Dr. Kövér J.: - Trepanáció, a fogbél megnyitása, első lépésként ez 600,- Ft. A második lépés a fogbél kiszedése ez még plusz 400,- Ft. Ezután tömés következik, de gyógyszeres kötést is tehetek bele, ez újabb 300,- Ft. Ha az orvos tisztességes, és feltételezzük, hogy igen, akkor egy ülésben megcsinálod az egész folyamatot, ha nem teszel bele gyógyszeres kötést az ára 1 000,- Ft.

Ez a táblázat részletező, mert ezek a szakmai fázisok, amelyek különböző műszereket igényelnek.

A további beszélgetésre a rendelőbe invitál a doktor úr. Ha nem páciensként jön az ember, kissé felszabadultabbnak érzi magát a jellegzetes szagú rendelőben, a csillogó műszerek társaságában, és valljuk be - a féltelmesnek tűnő - fogorvosi szék mellett. Dr. Kövér József azonban most is közvetlen, mint ahogy a betegekkel is az.

Vereb Cs.: - Ott tartottunk, az átlag polgárt az érdekli, hogy amikor beül a székbe, mennyibe kerül a kezelés és meddig tart az?

Dr. Kövér J.: - Arra töreksem, hogy minél kevesebb

kezeléssel, gyógyultan távozzon a beteg. Egy akut fogfájás egy ülésbe kerül, be is tömöm és mehet haza. Hacsak ideiglenes tömést teszek bele, amiért fizetni kell 300,- Ft-ot, azt legközelebb kiszedem, ezzel úgy fel lehet verni az árakat, hogy akár 30%-kal is többbe kerülhet.

Vereb Cs.: - Ez a sürítés, nem megy az eredményesség rovására?

Dr. Kövér J.: - Elő van az írva, mit nem lehet egy ülésben megcsinálni.

Vereb Cs.: - Szeptember 14-e van, két beteg ül a váróban. Tehát hirtelen meggyógyultak a fogaink?

Dr. Kövér J.: - Sőt még jobban fognak romlani. Két foghúzás volt ma.

Vereb Cs.: - Dehát akkor miért nincs több beteg?

Dr. Kövér J.: - Azért mert nem tudják megfizetni.

Vereb Cs.: - Amikor fogorvoshoz készülünk, hirtelen kiáll a fogunkból a sajtás. Most az egész falu megijed de nagyon. Mikor lépett érvénybe ez az új rendszer?

Dr. Kövér J.: - Július 1-től. Csak azokat a kezeléseket végzem még a régi áron, melyeket már elkezdtem júniusban, de ez csak szeptemberig tart, azután az új árak lépnek mindenki számára érvénybe.

A fogászati munkafázisok szétbonthatók és amelyeket a kedvezményezett időpontig nem kezdtem el, az már térítés alá esik.

Ha a rágó funkció szempontjából a korona készítés egységben van az alsó kivehető pótlás készítésével, akkor megtehettem azt a gesztust, hogy egységként kezeltem, így nem kellett fizetni.

Ha viszont valakinek kihúztam a fogát és utána fogsort kellett készíteni és ezt csak júliusban lehetett elkezdni, akkor az már külön tekintendő.

Csökkenő forgalom

Vereb Cs.: - A rendelési idő kedd, csütörtök 8-12 00-ig; pénteken iskolafogászat.

Dr. Kövér J.: - Ezt az indokolja, hogy 9 órára már befejezem a rendelést, a legtöbb esetben, sőt úgy tűnik, hogy még ezt az időt

sem tudom kitölteni, mert nem lesz beteg.

Vereb Cs.: - Össze tudjuk-e hasonlítani a tavalyi augusztusi napi forgalmat?

Dr. Kövér J.: - Naponta átlagosan 20 tömést végeztem, amióta itt vagyok.

Vereb Cs.: - Meddig tartott akkor a rendelési idő?

Dr. Kövér J.: - Egy tömést 20 percig kell csinálni, ez naponta 20 tömés, csiszoltam, húztam, naponta volt 30 beteg Igazából sohasem a rendelési időt kell figyelembe venni, hiszen a fogászat paraméterek vannak. Egy gyökérkezelés például 20 percig tart. Tehát dolgoztam 8-9 órát.

Vereb Cs.: - Visszatérve a mába, hogyan alakultak ki ezek az árak?

Dr. Kövér J.: - A Fogászcamara alakított ki minimál árakat, javaslatokat tett, hogy egy-egy munkafázis mennyibe kerül. A magánrendelőben eddig is az volt a divat, hogy a vizitekért is kérték pénzt. En magam nem folytatom ezt a gyakorlatot, hisz éppen azért nézem meg a beteget, hogy utána kezelni tudjam, mivel ott teljes mértékben én döntöm el, hogy milyen árakkal dolgozom.

Vereb Cs.: - Végül is a kamarai ajánlás alapján az önkormányzati rendelőben is a fogorvosra van bízva az ár kialakítása.

Dr. Kövér J.: - Igen, rám van bízva és én olyan árakat alakítottam ki, ami - más rendelőkhoz képest mérsékelt - elfogadhatóbb a páciens számára és a szakma számára sem közömbös. Szerintem az orvos abban érdekelt szakmailag, hogy elfogadhatóbb áron dolgozzon, ez most teljesen mindegy, hogy ez magánrendelő, vagy SZTK rendelő.

Vereb Cs.: - A befizetett összegeket az orvos, az állam, vagy az önkormányzat kapja?

Dr. Kövér J.: - Az önkormányzat ebből vásárolja meg a tömőanyagokat, egyáltalán a szükséges eszközöket. Ingyenes a fogorvosi rész katonának, terheseknek, nyugdíjasoknak, és 18 éves korig. A technikai díjat ki kell

fizetni ezeknek az embereknek is. Pl. egy nyugdíjasnak az állam támogatta 25%-kal a protézisét, most nem támogatja, 100%-ot kell fizetni. Ez azt jelenti, hogy egy fogorvost fizetett 800,- Ft-ot, most 3 000,- Ft-on felül.

Vereb Cs.: - Aki 20 évesen is diák és nincs jövedelme annak is fizetnie kell?

Dr. Kövér J.: - Igen, a törvény szerint fizetnie kell.

Vereb Cs.: - Te szájbészettel is foglalkozol, ennek mi a tarifája?

Dr. Kövér J.: - Kiírt tarifája nincs, a beteget be kellene küldenem, de ha lehet ettől megkímélem.

Rengeteg olyan dolgot csinálók, ami abszolúte szájbészeti feladat. Elvégeztem az implantációs tanfolyamot is.

És a magánpraxis...

Vereb Cs.: - Említetted a magánpraxisodat. Hasonlítsuk hát össze az itteni rendeléssel.

Hová menjek mint beteg, hozzád a magánrendelőbe, vagy ide az önkormányzatiba?

Dr. Kövér J.: - Teljesen mindegy, hogy hova jössz, én ugyanolyan szintű munkát végzek a magánrendelőben, mint itt.

Vereb Cs.: - Melyik mennyibe kerül?

Dr. Kövér J.: - Az elmúlt időben ha ide jöttél, ugyanazt a tömést kaptad, mintha magánrendelőmbé jöttél volna.

Csak itt fizetés nélkül ott pedig volt egy tömés 1 000,- Ft, egy porcelán korona 4 000,- Ft.

Ugyanakkor az ár ami volt, a minőségben sohasem jelentkezett.

Most is éppen ugyanolyan szinten kívánok dolgozni az itteni, mint az otthoni rendelőben.

A magánrendelést azért csináltam, hogy meg tudjak élni.

Vereb Cs.: - El fog néptelenedni az önkormányzati fogászat?

Dr. Kövér J.: - Igen, mert az emberek nincsenek hozzászokva, hogy az ilyenért fizetni kell.

Vereb Cs.: - Munkanélkülivé válnak az önkormányzati fogorvosok?

Dr. Kövér J.: - Munkanélkülivé nem válhatnak, mert a falvakban ha egy orvos van, az önkormányzatnak biztosítania kell az alapellátást.

Akit elküldenek az magánpraxist folytathat.

Vereb Cs.: - Indokoltnak tartod-e, hogy fogászati rendelőben fizetni kell?

Dr. Kövér J.: - A racionalizálás előzménye kellett, legyen, hogy konkrétan felmérjük a tényleges elvégzett munkát és a takarékos anyagfelhasználást. Ebben az átmeneti időszakban sokkal szolidabb árak bevezetését láttam volna indokoltnak, ami a betegek számára megfizethetőbb lenne.

Aki nem tudta megfizetni a magánrendelőt, mert nem volt pénze, az most sem fogja tudni megfizetni ezt az SZTK-ás árat sem.

Vereb Cs.: - Hány éve dolgozol Nyíracsádon?

Dr. Kövér J.: - Nyolc éve.

Vereb Cs.: - Mit gondolsz, az emberek fogápolási kultúrája javult-e a te közreműködéseddel?

Dr. Kövér J.: - Nyugodtan mondhatom, hogy igen. Mindig felvilágosítottam a betegeket a különböző fogászati anyagok előnyéről és hátrányáról.

E felvilágosítás következtében kialakult a szemlélet, hogy gyermekkorától fogva milyen kezelés szükséges a gyermek, vagy éppen a felnőtt számára.

Probléma van még mindig, mert a betegek többsége még most sem érzi, hogy mit várhat el.

Nem mindegy, hogy eltávolítjuk-e a fogat, vagy gyökérkezeléssel megmentjük.

Félek, hogy nálunk ezzel az új rendszerrel nem a fog megtartása, a foghúzás lesz a fő szempont.

Jobb a megelőzés!

Vereb Cs.: - Elképzelhető, hogy nagyobb súlyt fogunk fektetni a fogápolásra ezután?

Dr. Kövér J.: - A prevenció arra vonatkozik, ami egy magyar reklámban soha nem hangzik el, hogy minden étkezés után mossuk meg a fogunkat 5 percen belül.

A fogápolási kultúra javult abban az értelemben is, hogy a nyíracsádi gyerekek már félelem nélkül jönnek a fogorvoshoz.

Ha kis druk van is bennük, a második kezeléskor már elmúlik.

Ha féltős gyermeket látok a váróban akkor az nem nyíracsádi.

Vereb Cs.: - Pénteken iskolafogászati nap van.

Dr. Kövér J.: - Tavaly az alsósok közül mindenki megfordult a rendelőben, ami már önmagában is jelentős dolog.

Vereb Cs.: A szülők, hogyan tudnák rendszeresebb fogápolásra szoktatni a gyerekeket?

Dr. Kövér J.: A fog állapotának megvédése kemény munka.

En magam szülőként is tudom, hogy mennyi figyelmet kíván a gyermekek ilyen irányú nevelése.

Vereb Cs.: - De drága a fogkrém is? Vannak-e olyan márkák, amelyek olcsók, de ajánlhatjuk, mert hatékonyak? Igazak-e a reklámok?

Dr. Kövér J.: - Igazak, mert sokszor olyat reklámoznak, amelyet fluorral dúsítanak, s az beépül a fogba.

En magam a fogaimat szódabikarbónával fehérítem. Mondom is a betegeimnek, akik elhiszik vagy nem.

Es most már lehet szódabikarbónás fogkrém is vásárolni.

A régi dolgok tehát jók voltak. Igaz, akkor sokkal többet is rágtak és vannak olyan öreg néni, akiknek csak kopottak már a fogaik, de tiszták. Régen sóval is mostak fogat.

Vereb Cs.: - A gének is meghatározzák, hogy kinek milyen a fog?

Dr. Kövér J.: - Nem, csak a körülmények, és hogy ki hogyan ápolja azt. Régen nem volt annyi édesség.

A szegényebb világban az afrikai törzseknél például nincs fogszuvasodás.

Fejleszteni lehetetlen

Vereb Cs.: - Vannak-e tervei Nyíracsádon a fogászat kapcsán?

Dr. Kövér J.: - Fejleszteni lehetetlen, mert 3 millió forint egy fogászati gép. Olyan árakat kell kialakítani, hogy a szakma legyen felértékelve, - mint nyugaton - így a fogorvost is jobban tisztelték volna és tisztelnék ma is.

Valamit a politikáról

Vereb Cs.: - Úgy gondoltam, hogy egyszer egy nagyobb más témájú interjúban beszélhetnénk az SZDSZ-ről a közemberségedről is.

Sajnálom, hogy nem írsz mostanában a Nyíracsádi Életről.

Dr. Kövér J.: - Kikoptam belőle. A közéletiségről pedig annyit; azt mondta nekem valaki, hogy azért nem kerültem bele az önkormányzati testületbe, mert nem mentem be a kocsmába. Erre én azt mondtam, ha nekem be kell menni, akkor én nagyon rossz szakember lehetek, mert én úgy gondolom, hogy első sorban szakorvos vagyok, nekem ezt kell művelni, és az emberek ezután kell hogy megítéljenek. A Megyei SZDSZ MET (Megyei Összekötő Tanács) elnöke vagyok.

Irányításom alatt összeállt egy olyan MET, amivel országosan is lehet büszkédködni. Mégsem ez a legfontosabb számomra, hanem a szakma. En fogász-kodni fogok és szobrászkodni. En másként értékelem ezeket a dolgokat. Csak azt tartom általában elért eredménynek, amit én saját tehetségem révén elérek vagy csinálók.

A szakmai eredményeim mellett én sikernek tartom, hogy egy havonta megjelenő újságot fogok illusztrálni a szobráimmal.

Vereb Cs.: - Igaz, hogy nem olvasol napilapokat?

Dr. Kövér J.: - Nem olvasok.

Vereb Cs.: - Ez egy megyei szintű politizálással hogy egyeztethető össze?

Dr. Kövér J.: - En arra nem vagyok kíváncsi a politikából, hogy Torgyán mit mondott, hogy Bauer Tamás mit mondott, Szabó Iván és Horn Gyula mit mondott. Ezt így mondták, azt úgy... Ez ilyen személyeskedések nem érdekelnék.

Vereb Cs.: - Egy megyei elnöknek naprakészen kellene lennie.

Dr. Kövér J.: - En naprakészebb vagyok a politikában, mint mások, olvasom a különböző társadalomtudományi folyóiratokat, amiben elemzések vannak Amerikáról vagy olvasom a japán szerzők liberális államról kialakított nézeteit.

Vereb Cs.: - Amik itt magyar vonatkozásban érvényesek?

Dr. Kövér J.: - Sok minden igaz, sok minden nem.

En magam tehát nem vagyok benne a napi politikában, azért csinálom, mert lelkesedem egy ügyért.

Vereb Csaba

Új utakon a Dózsa Szövetkezet

Szövetkezetünk 1949-ben alakult 7 fővel 138 hektár állami tartaléktúldón. Keszeti gazdálkodású szegényes körülmények jellemzik és az elért eredményekkel sem igen lehet büszkélkedni. 1952-re a tagok létszáma 25 főre gyarapszik, a föld területe 196 hektárra nő. Az élet továbbra is nagyon nehéz volt, az emberek járatlanok voltak a nagyüzemi munkában, másrészt ehhez hiányoztak a szükséges eszközök is.

A tagság sokat szenvedett, az életkörülményeket nehezítette az 1950-es évek gazdaságpolitikája is. Az 1956-os forradalom után a szövetkezet feloszlott. 1959-ben újrászerveződött, majd 1961-ben megtörténik a mezőgazdaság átszervezése.

Nagyobbrészt kényszer hatására 95 fő lép be a termelőszövetkezetbe, területe 698 hektárra növekszik, ekkor veszi fel a Dózsa Termelőszövetkezet nevet. Az erőteljesebb állami támogatás hatására kezd kialakulni a nagyüzemi gazdálkodás feltétele. Jelentős fejlesztések történnek:

- A szarvasmarhatartáshoz megépül 96 férőhelyes 1000 m²-es istálló.

- A sertéstartáshoz sertésólak épülnek

- A dohánytermeléshez dohánypajták épülnek, majd dohányászártó telep

- 100 hektáron gyümölcs-telepítést végez a termelőszövetkezet.

A hetvenes évek elejére azonban kiderült, hogy a támogatások ellenére ezen a rossz minőségű földön nyereségesen a mezőgazdaságból ez a szövetkezet nem tud megélni. 1970-71-ben már kilátástalan volt a helyzet. Veszteség veszteséget követett, a vezetés váltotta egymást, a tagok sorsa kiléptek a termelőszövetkezetből. Még az 1974-es közgyűlésen is a vezetőség 4 millió Ft-os veszteségről számolt be a tagságnak. Ekkora a szövetkezet tartozásai meghaladták a vagyont.

Mivel abban az időben szövetkezetet nem lehetett megszüntetni, meg a termelési kapacitások miatt nem is volt célszerű, így elrendelték a szanalását.

Ez azt jelentette, hogy egy bizottság átvizsgálta a szövetkezet gazdálkodását, különböző javaslatokat tett, tanácsokat adott, valamint újabb hitellel és támogatással segítette a talpraállást.

A bizottság egyik javaslata volt, hogy létre kell hozni az úgynevezett melléküzemágakat, amelyek nyeresége kiegészíti a mezőgazdaság rossz eredményeit. Ettől az időponttól kezdve a szövetkezet mindenkor vezetőse érdekelt minél nagyobb mértékben ezeknek az ipari, kereskedelmi és szolgáltatási tevékenységeknek a meghonosítására.

Működött a szövetkezetekben építőipari és vasipari részleg, majd szakcsopord, fűrészüzem, műanyag terméket gyártó részleg, majd szakcsopord, bedolgozó, szállítási részleg, autóbontó és használtautó kereskedelmi részleg, üvegmosó részleg és ráncsálótó részleg. Ezen egységek jól és tisztességes nyereséget termelt, ami kompenzálta a mezőgazdasági tevékenység veszteségét.

A szövetkezet 1976-tól nyereségessé vált, hiteleinek nagyrészt fokozatosan visszafizette. Mezőgazdasági termelő jellege fokozatosan megszűnik, saját földjeit bérbeadás útján hasznosítja.

Ugyanakkor nagy figyelmet fordít a háztáji termelés összehangolására, a megtermelt termékek felvásárlására. Ehhez az állam is segítséget ad pénzbeni támogatás formájában, de a piaci helyzet is nagyon kedvező, mert az akkori szovjet piacra szinte minden eladható.

1989-ben például 25 vagon uborkát, 12 vagon pritamipaprikát, 5 vagon kerti dohányt és 8 vagon hízósertést vásárol fel.

1992-ben megtörténik a termelőszövetkezet átalakulása.

A termelőszövetkezetből 18 fő kiválik az összes vagyon 20%-ával. A szántóföldek visszakerülnek korábbi jogos tulajdonosaikhoz.

Az átalakult szövetkezetben kettős célt tűztünk magunk elé, egyrészt a visszamaradt dolgozói létszám foglalkoztatását, másrészt a visszamaradt eszközök igénybevitelével a községben jelentkező fogyasztói igények kielégítését. Szövetkezetünk jelenleg 31 főnek ad munkát. Minden dolgozónk társadalom- és nyugdíjbiztosítással rendelkezik.

Átalakulás után a községben jelentkező igények kielégítésére az addig belső, üzemi üzemanyag kútnál 2 kútfejlel beindítottuk a lakosság kiszolgálását. Az igények teljeskörű kielégítése miatt a benzinkutat a tavaly beindított beruházással kibővítettük.

A bővítés után jelenleg minden típusú üzemanyaggal a vásárlók rendelkezésére állunk. Az üzemanyagot a mindenkor érvényes MOL áráknál 1-2 Ft-tal olcsóbban értékesítjük.

A jó minőség biztosítása miatt üzemanyagot csak megbízható helyről, a MOL ebesi bázistelepéről vásárolunk.

A kedvező ár és a megbízható minőség miatt a benzinkúttal rendelkező szomszédos településekről is sokan átjárnak ide tankolni. A kút szolgáltatását kompresszor beállításával bővítjük, illetve tervezzük a palackos gáz árusítás beindítását is.

A benzinkút bővítése kb. 8 millió Ft-ba került, illetve kerül, amit a saját erő mellett hitel felvételével is finanszíroz a szövetkezet. Szeptember 31-ével tervezzük a benzinkút nyitvatartási idejének a növelését, hétköznap

reggel 6-tól este 6-ig és vasárnap délelőtt.

Szatmári úti központi telephelyen kialakított gazdaboltban a már eddig is folytatott műtrágya értékesítésen túl tervezzük a növényvédőszer, vetőmagvak, kerti gépek és táp-takarmányok forgalmazását. Árainkat ezen a területen is kedvezményesen, a községben alkalmazott árszint alatt kívánjuk kialakítani.

A bolt mellett tervezzük egy takarmánydaráló beindítását.

A Kolozsvári utcai központi irodában a községben gombamód szaporodó vállalkozások bérkönyvelését végezzük. Szövetkezetünk tagja lett a Tiszántúli Első Hitelszövetkezetnek.

A hitelszövetkezet a jövő év első felében fiókot nyit Nyírácsádon, amelyhez a helyiséget az iroda épületében a szövetkezetünk adja. A fiók megnyitásával a lakosság és vállalkozók hitelfelvételi és betételhelyezési lehetőségei növekednek.

A fiókban lehetőség lesz vállalkozói bankszámla helyezésére is, így a vállalkozók helyben intézhetik banki ügyeiket is.

Működött még szövetkezetünk Debrecen-Nagycsereén egy autóbontó és tehergépjármű értékesítő telepet. A telep hagyományos profilja mellett, a környezetet mezőgazdasági igényeinek megfelelően bővíté áruválasztékát mezőgazdasági cikkekkel is.

A legtöbb dolgozót foglalkoztató egységünk a fűrészüzem. A lakosság felé zömmel bérfűrészelés.

Összegezve elmondhatjuk, hogy szövetkezetünk alkalmazkodva a megváltozott körülményekhez, a lakosság fentebb részletezett igényeit kielégítve biztosította magának a talponmaradás és továbbfejlődés lehetőségét.

Jakab János
a szövetkezet elnöke

A Kék túrával Nyírácsádon át

Bizonyára sokan gyönyörködtek hazánk szecbnél szebb tájaiban a televízió által bemutatott „Egymillió lépés Magyarországon” című sorozatban.

A szlovák határnál fekvő Nagymillctől kiindulva Kőszegig, az Országos Kék túra már jelzett, közel 1220 km-es szakaszát járhattuk végig.

A Magyar Természetbarát Szövetség terve, hogy az ország nyugati, déli és keleti régióit bevonva körre alakítsa az útvonalakat. Célja, hogy bekapcsoljon a természetjárásba olyan eddig ismeretlen tájakat, amelyeket érdemes felkeresni a hazai és külföldi turistáknak egyaránt.

Megyénket egy megközelítőleg 160-180 km-es jelzett út szeli át, melyből a községünkön átvezető szakasz mintegy 14 km.

A turistákat irányító, fehér alapon vízszintes kék sávokat fákra, oszlopokra festettük. A Szabolcs-Szatmár-Bereg megyét jelző táblától a Gánás hegy mellett elhaladva a Szatmári utcán érkezünk be a Petőfi térre, majd a Rákóczi utcáról a Pozsonyin vezet a jelzés, és az Álmosdi útról fordulunk be Buzitára. Innen Nyírmártonfalva irányába hagyjuk el Nyírácsádot.

A természetbarátok célja az volt, hogy minél kevesebb lakott területet érintsen az útvonal, de községünkben a szépen helyreállított református templomot érdemesnek találták arra, hogy felkeressék a turisták. Igazán büszkék lehetünk rá!

És most egy kis ünneprontás. Az idegenek a háztárban teszik meg a legnagyobb távolságot, megművelt vagy parlagon ha-

gyott földterületek és erdők között.

Jó lenne, ha a tulajdonosok megtisztítanák czekeket az útszéleket. Különösen az Álmosdi út elején lévő erdőszél, és a régi szőlőskertekhez vezető bejáró nagyon szemetes. Kérjük továbbá, hogy a nem mindig térképpel érkező turisták biztonságos tájékozódása érdekében a felfestett jelzéseket ne rongálják meg.

Ha egy-egy ilyen fát ki kell vágniuk, azt jelentsék a Polgármesteri Hivatalban, hogy gondoskodhassunk a jelpótlásáról.

Az Alföldi Kék túra községünket átszelő szakasza nagyon szép.

Bizunk benne, hogy a turisták is annak találják majd.

Moczk Gyuláné

Az AMA-TÖRP rajzkör a Balatonnál — naplórészletek

Július 26. szerda

Ma reggel anya jó korán ébresztett. Na - gondoltam - már megint uborkaszedés. Pedig jó lenne még aludni egy kicsit. Várjunk csak, milyen nap is van ma, szerda? Ugrás kifelé az ágyból, hiszen ma utazunk a Balesihoz! Amikor mindenki megjött, elindultunk Debrecen felé vasútállomásra. Volt közöttünk olyan is, aki még sohasem utazott vonattal. Balatonakaratynán egy alagút után rögtön elénk tárult a Balaton. Nagy élmény volt azoknak, akik még sohasem látták a magyar tengert. Balatonfűzfőn csomagcipelés következett. Mindenki úgy érezte, hogy otthon nem volt ilyen nehéz a csomagja. Helyfoglalás után a megmaradt szendvicseket hűtőbe raktuk és 3 órakor már a Balatonban lubickoltunk.

A fürdéstől jól megéhezünk, elfáradunk. Biztosan egy nagyot alszok - gondoltam, amikor este lezuhanyoztam. De senki sem volt álmos. Este mindenki elment telefonálni a szüleink. Este még sokáig beszélgettünk, be akartunk fogkrémezni a fiúkat ezért nem akartunk elaludni. A fogkrémezés nem sikerült, mert tanárnéni rajtakapott minket.

Július 27. csütörtök

Az ügyeletések terítettek és megreggeliztünk. Délelőti elsőaltunk a postára, megirtuk és feladtuk a képeslapokat, utána strandra mentünk. A víz nagyon jó volt, csak 18.00-kor indultunk vissza. Haazérkeztünk és elkezdtuk főzni a csirkét bográcsban. Vacsora után elsőaltunk a vízpartra, megnéztük az éjszakai Balatont. Sokáig ültünk ott és beszélgettünk. Mi lányok elhatároztuk, hogy ma éjjel megvalósítjuk a fogkrémezést. Ezúttal sikerült is teljesítenünk.

Július 28. péntek

Álmosan elindultunk a busszal megállóba. A 10.09-es busszal

elindultunk Veszprémbe. Először egy galériába mentünk, ahol Szajkó István képeit néztük meg. Majd megebédeltünk a salátabárban. Aztán elmentünk a Lackó Dező múzeumba. Megnéztük a múzeumot és a mellette lévő bakonyi tájházat. Végre elindultunk az állatkert felé. Vettünk állateledtet, azzal csalogattuk közelebb az állatokat, hogy jobban lássuk őket.

Sajnos arra már nem jutott idő, hogy elmenjünk a várnegyedbe, csak arra, hogy messziről lerajzoljuk a Viadukttal együtt. Miután hazaérkeztünk, elmentünk a moziba. És most naplót írok.

Július 29. szombat

Reggeli után értékeltük a tegnapi rajzokat. Kerezi Ágic, Patalenszki Krisztié és Tamás Ancsád lett a legjobb. Én 4 pontot kaptam. Ma nem vágyunk a strandra, mert borus volt az idő. Lementünk a Balatonhoz még ebéd előtt el is készülték a képek.

Délután az uszodában voltunk. Ott két medence volt, én mindig csak a 2 m-esben úszkáltam. Este a fiúk a szemerkélő esőre hivatkozva beköltöztek a sátorból a házba. Vagy a fogkrémezéstől ijedtek volna meg?

Július 30. vasárnap

Ma Badacsonyban voltunk. Vonattal utaztunk végig a Balaton mellett. Láttuk Tihanyt is. Végre megpillantottuk a Badacsonyt! Erre fogunk felmenni - tudtuk meg. Badacsonyban először a portrérajzolókat néztük meg, azután egy óra szabadidőt kaptunk. Vásároltunk a bazárban. Aztán megnéztük az Egry József emlékházat és a híres balatoni festményeit.

Majd elindultunk a Kisfaludy ház irányába. Felmentünk a Kisfaludy házhoz. Jól elfáradtunk, útközben pihennünk is kellett. Végre feljöttünk és ott mi volt, na mi volt? Be volt zárva! A helyén Restaurant üzemel. Odafenn a Kisfaludy házat zárva találtuk. De Ádám talált egy rozoga ösvényt, amelyen még magasabba mentünk. Innen ráláttunk az egész Balatonra. A kilátás nagyon szép volt. Az út nagyon meredek volt, szerencsére a kilátás kárpótolt minket. Utána megtaláltuk a múzeumot is. A Szegedy Róza emlékházban. (Szegedy Róza Kisfaludy Sándor felesége volt, Kisfaludy Sándor pedig testvére Kisfaludy Károlynak). Ebéd után indultunk haza. Mivel még meleg

volt, úgy döntöttünk, hogy elmegyünk a strandra.

Július 31. hétfő

Rajzolás, festés után a strandra mentünk. Én majdnem mindig a vízben úszkáltam. Labdázunk a vízben és sokat úsztunk. Mi fiúk pecázni mentünk. Fogtunk is két szép halat. A fiúk fogtak két kis halat. Itt úsztatják a befőttes üvegben. Este mi lányok telefonálni indultunk. Ott összeismerkedtünk egy másik tábor lakóival és velük jókat neveltünk. Most mindenki naplót ír, vagy rajzol, mert erre is pontot kapunk.

Augusztus 1. kedd

Reggelre a halak úgy eltűntek az üvegből, mintha nem is lett volna. A macska megette őket. Balatonalmádiba készültünk, de eleredt az eső. Ezért az uszodában kötöttünk ki. Onnan 4 órakor el kellett jönnünk, mert az úszóvágatott jött edzeni. Amint jöttünk kifelé az uszodából, megláttuk Egervégi Krisztinát. Egyesek Darnyt is látták. Innen Balatonalmádiba utaztunk. Ajándékokat vásároltunk az otthoniaknak és magunknak. Holnap még strandolunk egyet és délután indulunk haza. Még szívesen maradnék. Remélem, jövőre is eljöhettek! - Este megtartottuk a tábor értékelését. A legtöbb pontot Mecsei Nóri gyűjtötte. Ő kapta meg a tábori díjat, a sétálómagnót. A többi díj kiosztására is sor került. Táborunk költségeihez - saját befizetésünkön kívül - a Művészeti és Szabadművelődési Alapítvány Budapest, 20.000,- Ft-tal járult hozzá, pályázat útján. Ebből a pénzből tudtunk ott kirándulni, vehettük meg a tábori díjakat, rajzeszközöket, uszodai belépőket, múzeumi és állatkerti belépőket. Köszönet érte!

*A gyerekek naplói alapján:
Vereb Csabáné*

Eljen a nyár!

A földkiadás és földrendezés

A Földrendező Bizottság munkája 1992. augusztus 27-én kezdődött, amikor a kárpótlási igények problémái napirendre kerültek. Nyár végén megkezdődtek a térsz földek ideiglenes használatba adása.

A kárpótlásra kijelölt földek felajánlása nem a lakosság érdekeinek megfelelően történt, ezért a földek licitálása kudarcba fulladt.

A következő évben megalakultak a Földkiadó Bizottságok is, és folytatódott a földek ideiglenes használatba adása. Közben az Önkormányzat és a Bizottságok eljártak az Országos Kárpótlási és Kárendező Bizottságnál, valamint a megyeinél és kérésük a korábbi kárpótlási földterületek megváltoztatását. Ehhez nagynehezen hozzájárultak. Sok napot és esztét kellett ledolgozni, hogy az új kárpótlási eljárás a lakosság érdekeinek megfelelően történjen. A Bizottságok munkáját a Kárpótlási és Kárendezősi Hivatal elfogadta.

A Megyei Földhivatal megkezdte a földek újra felmérését, rendezését. Ehhez a munkához kértük arra a földet használatot, hogy tegyenek a földek sarkaira nevet tartalmazó karókat. Amikor a mérnöki munka befejeződik, akkor következik a kárpótlási eljárás vége, amikor a kapott kárpótlási jegyekkel a jogosultak a földjeiket megválthatják. A munkának ebben az évben meg kell történnie.

A részaránytulajdon határozatai is az érdekeltek részére - a mérnöki munka befejezése után - ki lesznek adva.

Feltehető, hogy a jelenlegi meggyék változni fognak, ezért a trágyák és vetések alkalmazásakor bekét és előzetes engedélyt kell tanúsítani a szomszédokkal szemben.

Lessnek viták és zavarok, amelyek elintéződnek, ha a földek igénylői megértést és türelmességet tanúsítanak egymással és az eljáró szervekkel szemben.

Bródi György

Novák Ferenc újabb útja A világjáró Olimpiában

A nyíracsádiaknak nem kell bemutatni Novák Ferencet, a világjáró postást. Évtizedek óta többször is nekivágott Európa országútjainak, sőt egy ízben a fekete földrésznek, Afrikának - igaz, a még fehér - északi részével is megpróbálkozott. Az viszont már teljesen új közlés, hogy egyike azon három magyar hírességnek, akik az idén kerülnek be a Guinness rekordok könyvébe. Az ok: idei görögországi útjával együtt életében egymillió 340 ezer kilométert kerékpározott. Az előző rekordot egy angol kerékpáros tartotta. Igaz, ő nem fél kézzel tartotta a kormányt, mint Novák Ferenc...

A biciklis világvandort - miután felkerestem Debrecen tégláskerti lakásában - arra emlékeztettem, hogy legutóbbi párizsi útja után hatvanhárom évesen azt nyilatkozta, nem indul egyhamar ilyen hosszú útra. Ezzel szemben az idén hatvannégy éves sportember az idén a görögországi Olimpiáig ke-rekezett.

- **Hogyan is állunk ezzel a tavalyi nyilatkozattal?** - kérdeztük Novák Ferencet.

- Csak azt mondtam, hogy hamarosan... de nem zártam ki, hogy később ismét nekivágok az országutaknak - mondja hamiskásan mosolyogva a nagy úttól versenysúlyára fogyott biciklista, mintha nem tudná, hogy azt a riportert sem tételezte fel róla; egy évben kétszer is több ezer kilométeres túrára indulna.

- **Korábban már célbavette, ha nem is Görög-, de Törökországot. Hogyan jutott arra a gondolatra, hogy az előbbibe is ellátogasson?**

- Amikor tavaly átvettem azt a versenykerékpárt, amellyel a kitüntetés mellett jutalmazták sporttevékenységemet, itt volt Jakabházy László, a neves sportvezető-edző-pedagógus. Felesége Mező Mária a Magyar Olimpiai Akadémia elnöke. Ő javasolta, látogassak el 1995-ben görög földre, ahol a nemzetközi olimpiai akadémia tartja ülését. Én azonnal igent mondtam, de hozzátettem, hogy kerékpáron utazom...

- **És mit szolt hozzá?**

- Semmit. A férjétől már tudhatta, milyen megszállott kerékpáros vagyok. Meg is beszéltem, mikorra kell odaérnem, hogy ünnepélyesen fogadjassanak. A nemzetközi társaság meg akarta ünnepelni célbaérkezésemet. Így aztán egy szép nap reggelén elől-hátul harminc kiló csomaggal megterhelve nekiindultam a 47-es útnak. Kis társaság kísért el Mikepércsig, kerékpáros barátaimból és sporttársaimból.

- **Javában tombolt akkor a július végi kánikula. Nem csökkentette ez a teljesítményt?**

- Nem így fogtam fel, hanem úgy, hogy egy kis kószolót kaptam déli országokban a rám váró hőségéből. Az első napokban az embert különösképpen hajtja a lelkesedés, a versenyláz. Így történt meg, hogy már az első nap elértem Szegedig. Az a szokásom, hogy ilyenkor nem megyek be a városba, hanem vagy előtte vagy utána alszom meg, rendszerint sátorban. De Szeged előtt találtam egy nagy szénaboglyát, s abban aludtam. Nincs jobb illat a világon, mint a szénáé.

- **Hogyan történt a határátlépés? Hiszen déli szomszédunkban háború dúl.**

- Simán ment. Lehet, hogy az ismertségemnek szolt, de csak formalitások zajlottak le. Sőt egy jó tanácsot is kaptam. Ekkor tudtam meg, hogy a szerbek rendszeresen közelednek kerékpárral az autópályára leálló sávján. A kutya sem szolt érte. Két falu között így oldják a közlekedést. A forgalom sem veszélyes, mert a benzinhány miatt nagyon kevés az autó. Viszont a régi karambolok tüvegcserepet, s a számtalan földhöz vágott sörösüveg miatt nagy a defektvesztély. Ötször

szereltem, ragasztottam a gumit. Meg lehet próbálni, hogy félkézzel milyen nehéz...

- **Egy Görögországból küldött képeslapon úgy értesültem, mégsem ez volt a legnagyobb műtét tulajdon kerékpárján.**

- De nem ám, hanem az, aminek az előzménye Belgrád után várt rám. Beleszaladtam egy kátyúba, az első kerék leblokkolt, s én átestem a kormányon. Szerencsére a szétszóródott csomagok egyik darabjára. Szerencsére az összehajtott sátorlap és gumimatracs elég puha volt, s így csak a térdem horzsolódott le, de az Athénig meggyógyult. Viszont ekkor rogyanhattak meg a küllőim, amelyeket negyven fokos melegben kellett újjakkal pótolni. A raszni felőli oldalon, ahol a legnehezebb, ott raktam be nyolc küllőt.

- **Idegen országban, a romló közbiztonság nem kelt félelmet a magányos utazóban?**

- Bizonyos mértékig igen, de igazából nagyon kevés veszélyt élttem át az alatt a huszonöt év alatt, amióta járom az országutakat. A görög út előtt egyszer sem kerültem veszélybe. Pedig nem is tudtam mindig néptelen, bokros területen elbújni, ahogy szoktam. Egyszer annyira esett az égi áldás, hogy kénytelen voltam az út mellett egy híd alatt felverni a sátrat. A kutya sem zavart. Görögországban egy déligyümölcsösben is megengedték a sátorozást. Az őt intett, hogy nyugodtan aludjak egy narancsfa alatt. Amikor felébredtem, a közeli citromfáról levett gyümöccsel savanyítottam meg az ivóvizemet...

- **Ne ugorjunk ekkorát, mert még megint felborul a bicikli. Jött még egy határ, a jugoszláv, azaz macedon-görög.**

- Itt volt egy nagyon szerencsés találkozásom. Az egyik vámisztől kiderült, hogy fiatalabb korában kerékpárversenyző volt. Nagy érdeklődéssel nézte a gépemet, s megkérdezte: merre megyek, s milyen útvonalon. Elmondtam neki, s ő a fejét rázta. Nem, arra ne menjek, mert nagyon meredek az utak, a harminc kilóval - ami akkorra már megcsappant, mert a túlsúly egy részét megvettem - nem tudok felkapaszkodni a meredeken. Elővettük a térképet, s pontosan megmutatta, melyik út kerül ki a magas hegyeket. Ezen mentem aztán, de itt is voltak olyan lejtők, amelyeken még ez a nehéz gép is ötvennel száguldott. Nem is mertem fékezni nélkül leszáguldani rajtuk...

- **Ilyen gyorsan nem is csoda, ha egy szép napon Athén előtt állt a kerékpár és utasa.**

- Sok helyen csak lépésben araszoltam felfelé, de tény, hogy öt nappal a tervezett határidő előtt

értem Olimpiára. Igaz, ehhez az is kellett, hogy az utolsó két napra eső adagomat, 340 kilométert egy nap alatt tegyem meg. Ilyen nagy távolságot egy nap alatt még sohasem kerekéztem, azóta ez az egyéni csúcsum.

- **Ott állt tehát a sport szent ligetében, ahol időszámításunk előtt 776-ban már írásban is megemlézték olimpiai játékokat rendeztek. S előttük még ki tudja hányat, amelyet csak a szóbeli emlékezet őrzött, amíg el nem felejtette.**

- Megnéztem mindent, hagytam, hogy megérintsen az évezredek hangulata. De mivel időm több volt, mint látnivaló, tettem egy túrát Tripoliszba.

- Ez a város a Peloponézosi félsziget egyik legdélibb pontján fekszik. Aztán visszamentem Olimpiába, s egyik reggel ismerős autóbusz-motorzajt hallok. Akkor érkezett meg a magyar küldöttség. Így történt, hogy nem ők fogadtak engem, hanem én őket. Volt is nagy csodálkozás.

- **A nemzetközi olimpiai akadémia ülése következett ezután. Milyen volt?**

- Az antik romok közelében a legkorszerűbb konferenciaközpontban tanácskoztak.

A fogadáson körbeültünk egy nagy asztal, a résztvevők körül görög viseletben, fejükön babérkoszorúval. Nagyon nagy becsben tartottak, ők érezték megisztetelésnek, hogy elbicikliztem Görögországba.

- **Milyen volt a visszaút?**

- Ilyen még nem történt a túráim történetében. Azt mondták a magyarok, hogy a vállalás rám eső részét már teljesítettem, visszafelé tartsak velük. Így kerékpárostól felpakoltak a buszra, irány a komp, majd Olaszország. Velük mentem Ausztrián át Budapestig. Csak onnantól Debrecenig kerékpároztam megint egy szolnoki meg-szállással.

- **Nem tudom, van-e az országban hatvannégy éves, aki csak ezt is utána csinálná. Mi ennek a kondíciójának a titka?**

- Semmi. El kell kezdeni a mozgást, a biciklizést, s mindenki tapasztalhatja, hogy egyre nagyobb távolságokat képes megtenni. Ha nem is akar minden ember ekkora túrákat tenni, de egészséges, magabíró marad - és megmarad! - még nyugdíjas korára is. Novák Ferenc tiszteletére a napokban fogadást adott egykori munkahelye, a Magyar Posta. Vezetői meleg szavakkal méltatták az országutak vándorának kimagasló eredményeit.

G. J. M.

A megyei másodosztályú bajnokság őszi idényének mérkőzései

8. forduló		
szeptember 30. szombat	14.00 óra:	Nagyhegyes—Nyíracsad
9. forduló		
október 08. vasárnap	14.00 óra:	Nyíracsad—Nyírábrány
10. forduló		
október 14. szombat	14.00 óra:	Sárrétudvari—Nyíracsad
11. forduló		
október 22. vasárnap	13.30 óra:	Nyíracsad—Berekböszörmény
12. forduló		
október 30. vasárnap	13.30 óra:	Nádudvar—Nyíracsad
13. forduló		
november 05. vasárnap	13.00 óra:	Nyíracsad—Monostorpályi
14. forduló		
november 12. szombat	13.00 óra:	Hajdúszovát—Nyíracsad
15. forduló		
november 19. vasárnap	13.00 óra:	Nyíracsad—Bárán

Mikrohitel jobb feltételekkel

Több pénz kisebb kamatra

A Magyar Vállalkozásfejlesztési Alapítvány (MVA) Mikro-Hitel Programja az ország minden megyéjében működik, így megyénkben is, 1993. augusztusa óta.

A Programban 1993 óta az első igazán jelentős változás 1995 júliusában következett be, amikor lehetővé vált 2 évnél régebben működő vállalkozások hitelezése is.

Ezúttal újabb változtatások történtek, melyek október 1-től lépnek életbe:

- **A hitel maximumális összegét 850.000,- Ft-ban határozták meg.**

A forintleértékeléstől függően az MVA évente két alkalommal vizsgálja felül és módosítja a hitel felső határát.

- **A hitel kamatát az MVA évi 25%-ban határozta meg, mely megfelel az öt legismertebb kisvállalkozói hitel (Start, Japán, Reorg-Start, Phare, Mikro-Hitel) kamatainak átlagával.**

Ha a jegybanki alapkamat változni fog, azzal együtt a Mikro-Hitel kamatát is változtatni fogják.

A kamatváltozás az 1995. október 1. után kötött kölcsönszerződésekre vonatkozik.

A hitel kamata továbbra is állandó, tehát a szerződéskötés után nem változik.

További hitelfeltételek:

- A hitel kezdő vagy működő vállalkozásoknak egyaránt adható, melyek 10 főnél kevesebbet foglalkoztatnak és éves árbevételeük, vagyoniuk alapján kisvállalkozásnak minősülnek.

- A hitelt mezőgazdasági kistermelők is igényelhetik és kapcsolódhat hozzá állami

a regionális irodákban nyújthatók be.

Központ:
Debrecen,
Vármegyeháza u. 1/B
(52/348-895; 52/349-901)

Irodák:
Berettyóújfalu,
Kossuth u. 6.
(54/400-623; 54/402-056)
Tiszacsege,
Fő út 1.
(52/373-070)
Hajdúnánás,
Bocskai út 12.
(52/381-745)
Hajdúszoboszló,
Szilfákajla u. 2.
(52/361-612; 52/362-448)
Nyíradony,
Kossuth u. 38.
(06-60/304-215)
Létavértes,
Kossuth u. 4.
(52/376-655)
Hajdúböszörmény,
Bocskai tér 2. II. em. 26.
(52/371-561)

H I R D E T É S E K

Nyíracsad,
Rákóczi u. 114. sz.
alatti ház eladó.
Telefon: 206-298
Daróczi Pál.

Szatmári út 2. szám
alatti üzlethelyiség
(butik) árukészlettel
vagy nélküle eladó.
Érdeklődni:
Gyurina János
Hatház u. 27.
Tel.: 206-433.

Zrínyi u. 93. szám alatt
1000 négyszögöl
építési telek eladó.
Érdeklődni:
Csehely Ferenc,
Zrínyi u. 21. sz. alatt.

Nyíracsad,
Kossuth u. 66. sz. alatti
üres építési telek
(3520 m²) eladó.
Érdeklődni:
Pintye Tibor
Nyíracsad,
Szatmári u. 103. sz.
Telefon: (52) 206-834.